

2015-11-24

TJÄNSTESKRIVELSE
KUN 2015/48-880

Kulturnämnden

MerÖppet – Utredning om obemannade öppettider på bibliotek

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att ge direktören för arbete och fritid i uppdrag att genomföra en utredning om möjligheten att genomföra MerÖppet på bibliotek i Nacka.

Sammanfattning

MerÖppet bibliotek finns idag på cirka 80 bibliotek i Sverige. Tekniken och tjänsten är beprövad och intresset bland biblioteken i Sverige är stort. Nackas alla bibliotek är centralt placerade med teknik, medier, skrivare, nätverk och mötesrum som utnyttjas mindre än halva dygnet. MerÖppet är ett sätt att öka tillgängligheten på ett resurseffektivt sätt. Tillgången till bibliotek och medier ökar förutsättningen att stimulera barn till läslust och bidra till barns språk-, skriv- och läsutveckling.

Ärendet

Bakgrund

Veberöds bibliotek i Lunds kommun var först med att införa MerÖppet bibliotek. Därefter har fler folkbibliotek följt efter, framför allt i Skåne men också på andra bibliotek i Sverige. Förlagan finns i Danmark där en stor kommunreform i början av 2000-talet resulterade i att många folkbibliotek blev MerÖppna, inför hotet om total stängning. MerÖppet på Veberöds bibliotek fick en del uppmärksamhet i medierna och många frågade sig om det verkligen skulle fungera att släppa in allmänheten i bibliotekslokalerna utan att det fanns bibliotekspersonal på plats. Det visade sig fungera mycket väl och några år senare har flera av landets kommuner, från norr till söder följt Veberöds exempel och omvandlat traditionella biblioteksfilialer till MerÖppna bibliotek.

Idag finns det fler än 80 MerÖppna bibliotek i Danmark och nästan lika många i Sverige. Införandet i Danmark skedde under ett ekonomiskt tryck som innebar hot om nedläggning av många biblioteksfilialer eller minskat öppethållande på grund av neddragningar i personalstyrkan.

Den svenska inställningen har generellt varit att de MerÖppna biblioteken är ett sätt att öka tillgängligheten till bibliotekets lokaler och samlingar samt behålla antalet bemannade timmar.

MerÖppet

Biblioteken utrustas med teknik som gör det möjligt för besökaren att få åtkomst till det fysiska biblioteket utan att personalen måste vara på plats. Entrén till biblioteket måste vara tillgänglig under de tider som biblioteket är MerÖppet. Det innebär att om biblioteket ligger i ett kommersiellt centrum måste det finnas en alternativ ingång under Meröppettiderna. Bibliotekskortet kopplas till den utökade tjänsten MerÖppet. Vid entrén loggar besökaren in och får tillgång till hela biblioteket med möjligheten att låna och lämna media, studera, läsa tidningar och tidskrifter, använda datorer och trådlösa nätverket, kopiera, skriva ut, ha möten etcetera.

Nacka kommun har investerat i bibliotek som är centralt placerade med teknik, medier, skrivare, nätverk och mötesrum som utnyttjas mindre än halva dygnet. Resurserna skulle utnyttjas mer effektivt om tillgängligheten till biblioteken ökade. Utifrån dessa aspekter föreslås att direktören för arbete och fritid får i uppdrag att utreda möjligheten att införa MerÖppna bibliotek i Nacka kommun och att det då görs en risk- och konsekvensanalys utifrån mervärdet för kund, säkerhet på biblioteken samt ur ekonomiskt perspektiv. Målet är att under 2016 ta fram ett pilotbibliotek som testar MerÖppet.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommuns befolkning ökar med cirka 45 000 invånare till år 2030. Bibliotekens lokalytor behöver därför anpassas för de högre besöksnivåerna. MerÖppet är ett sätt att öka tillgängligheten på ett resurseffektivt sätt. Utredningen medför inga ökade kostnader för kulturnämnden.

Konsekvenser för barn

Utredningen som kan leda till MerÖppet, ökar möjligheten för barngrupper, förskolor och barn tillsammans med vuxna att besöka biblioteket på andra tider än de normala öppettiderna. Tillgången till medier ökar förutsättningen att stimulera barn till läslust och bidra till barns språk-, skriv- och läsutveckling.

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Lars Nilsson
IT-strateg
Kultur- och fritidsenheten